

# Toelichting op de Onderwijs- en ExamenRegeling (OER) bacheloropleiding Biologie 2007-08

## **Algemeen**

*OER is verplicht o.g.v. WHW*

De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) schrijft voor dat de faculteiten voor hun opleidingen een onderwijs- en examenregeling (OER) vast te stellen. Deze bevat de hoofdzaken van het onderwijs en de examinering, en vormt daarmee het basisdocument voor student en docent. In de WHW is ook opgesomd welke onderwerpen in ieder geval in de OER opgenomen moeten worden.

### *Jaarlijks vaststellen voor opleiding of groep opleidingen*

Een onderwijs- en examenregeling kan hetzij voor een afzonderlijke opleiding hetzij voor een groep van opleidingen worden vastgesteld. De OER wordt jaarlijks vastgesteld door de decaan. De opleidingscommissie heeft adviesrecht en de faculteitsraad instemmingsrecht m.b.t. het merendeel van de onderwerpen die in de OER worden geregeld.

### *Model-OER: verplichte bepalingen en handreikingen*

Het model-OER is een hulpmiddel voor de faculteiten bij het opstellen van de OER. Het model wordt niet jaarlijks aangepast, maar alleen als er aanleiding toe is. Deze aanleiding is er voor de OER vanaf 2007-08. In het model zijn zwarte en rode bepalingen opgenomen. Deze betekenen het volgende:

- artikel X = dit is een handreiking voor hoe dit onderwerp geregeld kan worden: de faculteit is vrij om hier van af te wijken. Het onderwerp moet wel beschreven worden in de onderwijs- en examenregeling.
- artikel X = de richtlijn onderwijs schrijft voor dat dit onderwerp op deze wijze geregeld moet worden. Dit is een uniforme regel binnen de UU en de faculteit is niet vrij om hier van af te wijken (tenzij daarvoor uitdrukkelijke toestemming van het college van bestuur is).

Zaken die slechts voor één opleiding gelden (zoals selectie aan de poort bij Bestuurs- en organisatiewetenschap) zijn niet opgenomen in het model. Met vragen hierover en overige vragen kunt u terecht bij de afdeling Juridische Zaken: [www.jz.uu.nl](http://www.jz.uu.nl), tel 030 253 3075.

## **Algemene en specifiek op Biologie gerichte toelichting op de OER**

De algemene toelichting m.b.t. onderdelen van de OER gelden voor alle UU-opleidingen. Daar waar keuzes gemaakt moeten worden die opleidingsspecifiek zijn, in dit geval de bacheloropleiding Biologie, wordt dit aangeduid met '*specifiek*'.

### **Voor wie geldt de OER? (art. 1.1, paragraaf 8)**

De OER wordt jaarlijks vastgesteld en is van toepassing op alle studenten die voor de opleiding staan ingeschreven. Bij een verandering van de regels (bijvoorbeeld omdat een nieuw curriculum wordt ingevoerd) gelden de regels voor iedereen, tenzij er een overgangsregeling van toepassing is op een bepaalde groep studenten. Eventuele specifieke overgangsregels voor die groep (inclusief tot wanneer deze gelden) worden opgenomen in paragraaf 8 (overgangs- en slotbepalingen).

### **Studiecontract handicapvoorzieningen (art. 1.2, 7.3 en 5.5 bachelorOER en 5.6 masterOER)**

Juni 2006 heeft het CvB het projectplan Uitvoering Gehandicaptenbeleid goedgekeurd. De kern van het project is dat een UU-student met een erkende handicap beschikt over een contract met de opleiding waarin voorzieningen worden afgesproken. Uitgangspunt is dat gehandicapte studenten zo veel mogelijk de reguliere voorzieningen en trajecten benutten; waar maatwerk vereist is, wordt een contract afgesloten. Indien de student ook in andere opleidingen cursussen wil volgen, zorgt de hoofdopleiding ervoor dat dit contract, voor zover redelijkerwijs uitvoerbaar, ook bij die andere opleiding geldt. De student dient de handicap of chronische ziekte aan te tonen door een artsverklaring of een rapport van een deskundige (bv. bij dyslexie).

Het project wordt gefaseerd uitgevoerd. Per 1 september 2007 is het contract alleen beschikbaar voor studenten met dyslexie, uiterlijk 1 september 2008 is er een contract voor alle soorten functiebeperkingen. Daarom zal artikel 5.5. in 2008-2009 vervallen: op dat moment zal iedere

gehandicapte student een contract (kunnen) krijgen en is de gang naar de examencommissie voor een aan de functiebeperking aangepaste toets niet langer nodig.

#### **Toelating met bepaalde vwo-profielen (art.2.1)**

In het tweede lid is beschreven dat er voorafgaand aan de inschrijving eventuele deficiënties weggewerkt moeten zijn (anders kan men niet inschrijven). Uitzondering hierop is (op grond van een wettelijke regeling) de bacheloropleiding informatica: inschrijven voor informatica met deficiëntie wiskunde B12 is toegestaan voor studenten met het profiel Natuur en Gezondheid.

In het derde lid is beschreven dat deficiënties kunnen worden vervuld door middel van toetsen van het James Boswell Instituut. Daarnaast kunnen de ontbrekende vwo-vakken ook via een staatexamen of via het volwassenenonderwijs worden gehaald. In dat geval krijgt betrokkene een vwo-getuigschrift uitgereikt en beschikt de betrokkene over een vwo-diploma met het vereiste profiel.

#### **Eindkwalificaties (art. 3.1)**

Naast het doel van de opleiding worden ook de eindkwalificaties beschreven. In verband met de accreditatie van de opleiding verdient het aanbeveling om de omschrijving d.m.v. de 'Dublin descriptoren' aan te houden (zie accreditatiekader bestaande opleidingen: [www.nvao.nl](http://www.nvao.nl)).

*specifiek:*

In de OER-2007-08 zijn deze 'Dublin descriptoren' overgenomen uit de accreditatie van de bacheloropleiding Biologie die goedgekeurd is in juli 2005.

#### **Major, profileringsruimte en minor (art. 3.5 en 3.6)**

*specifiek*

De uitwerking van beide artikelen ziet er als volgt uit:

##### **Major biologie (135 stp):**

|          |               |                                                     |
|----------|---------------|-----------------------------------------------------|
| niveau 1 | 60 stp        | 8 cursussen in jaar 1                               |
| niveau 2 | 22,5-37,5 stp | 3-5 cursussen, waaronder Toegepaste biostatistiek 1 |
| niveau 3 | 37,5-52,5 stp | 5-7 cursussen waaronder de Afstudeeropdracht        |

##### **Profileringsruimte (45 stp)**

6 cursussen waarvan 2 tenminste op niveau 2

##### **Minor (30 stp)**

is onderdeel van de profileringsruimte, 4 samenhangende cursussen waarvan 1 tenminste op niveau 2

#### **Onderdelen elders (art. 3.7)**

In dit artikel is geregeld dat een student alleen een diploma van de Universiteit Utrecht kan krijgen als een substantieel van de opleiding daadwerkelijk aan de UU is gevolgd. Dit geeft enerzijds de grens aan m.b.t. de hoeveelheid studiepunten waarvoor vrijstelling verleend kan worden resp. waarvoor vakken ingebracht kunnen worden. Anderzijds geeft het vorm aan de bepaling in de richtlijn onderwijs (algemeen, onder 5) dat indien een faculteit samen met een andere instelling(en) een opleiding of programma verzorgt, er alleen een diploma van de Universiteit Utrecht afgegeven kan worden als de effectieve bijdrage van de faculteit aan een dergelijke opleiding of programma ten minste de helft van het onderwijsprogramma bedraagt.

#### **Ingangseisen cursussen (art. 4.2)**

Indien er voor veel cursussen ingangseisen gelden, is het wellicht overzichtelijker om deze in een bijlage op te nemen.

*specifiek:*

De lijst genoemd in art. 4.2.4 is ontleend aan de studiegids biologie. Voor (vrijwel) alle andere cursussen geldt een ingangsniveau.

De cursusbeschrijving in de Universitaire Onderwijscatalogus is gelijk aan die in de studiegids.

#### **Cijfers (art. 5.2)**

Indien gewenst kan hier een nadere specificatie van de cijfers worden opgenomen, bijvoorbeeld dat een voldoende uitsluitend in een heel of half getal wordt uitgedrukt, en onvoldoende uitsluitend in een geheel getal.

#### **Reparatie (art. 5.3)**

Het gaat hier om een onafgerond eindcijfer van ten minste een 4,0.

### **Toetsvoorziening bijzondere gevallen (art. 5.7)**

De verantwoordelijkheid voor het toestaan van bijzondere voorzieningen is opgedragen aan de examencommissie; er kan ook gekozen worden om een ander (bijv. de onderwijsdirecteur) daarvoor verantwoordelijk te maken.

### **Fraude en plagiaat (art. 5.12)**

In het eerste lid is de definitie van fraude en plagiaat opgenomen. Daarbij kan het gaan om fraude tijdens tentamens of andere beoordelingssituaties in het kader van een opleiding, maar ook om plagiaat bij scripties en werkstukken. Onder fraude valt onder meer:

- tijdens het tentamen spieken. Degene die gelegenheid biedt tot spieken is medeplichtig aan fraude;
- tijdens het tentamen in het bezit te zijn van hulpmiddelen (voorgeprogrammeerde rekenmachine, mobiele telefoon, boeken, syllabi, aantekeningen etc), waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan;
- door anderen laten maken van (delen van) een studieopdracht;
- zich voor de datum of het tijdstip waarop het tentamen zal plaatsvinden, in het bezit te stellen van de vragen of opgaven van het desbetreffende tentamen;
- fingeren van enquête- of interviewantwoorden of onderzoekgegevens;

Er is in 2005 een project 'plagiaat' geweest waarbij de uitkomst was dat het accent moet liggen op preventie. De Universiteit Utrecht draagt er zorg voor dat studenten zo vroeg mogelijk in hun opleiding de principes van wetenschapsbeoefening bijgebracht krijgen en op de hoogte worden gebracht van wat de instelling als plagiaat beschouwt, opdat zij weten aan welke normen zij zich moeten houden.

In dit kader is een checklist opgesteld op basis waarvan kan worden vastgesteld of er sprake is van plagiaat. Deze checklist is hieronder opgenomen. Het is de bedoeling dat alle opleidingen deze lijst en definitie gebruiken in de voorlichting aan studenten over plagiaat, waaraan ze uiteraard opleidingsspecifieke informatie toe kunnen voegen. Deze informatie moet kenbaar worden gemaakt aan studenten, bijvoorbeeld door de checklist te overhandigen, op te nemen in een studiegids of te plaatsen op een website. Op die manier kan de instelling garanderen dat alle studenten op de hoogte kunnen zijn van wat er binnen de Universiteit Utrecht onder plagiaat wordt verstaan en op welke manier de instelling ertegen optreedt.

#### **Definitie + checklist:**

Van plagiaat is sprake bij het in een scriptie of ander werkstuk gegevens of tekstgedeelten van anderen overnemen zonder bronvermelding. Onder plagiaat valt onder meer:

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën of digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het knippen en plakken van teksten van het internet zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het overnemen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften of encyclopedieën zonder aanhalingstekens of verwijzing;
- het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder verwijzing. Een parafrase mag nooit bestaan uit louter vervangen van enkele woorden door synoniemen;
- het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;
- het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan plagiaat;
- ook wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;
- het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uitsneden of papers) of die tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.

Zowel de pleger als de medepleger van fraude en plagiaat worden bestraft met de in het vierde lid beschreven sancties.

Tweede lid: De examiner meldt alle vermoedens van fraude en plagiaat aan de examencommissie: de examencommissie stelt vervolgens vast of sprake is van fraude of plagiaat (zie derde lid). De examencommissie geeft, conform art. 4:8 Algemene wet bestuursrecht, de examinandus de gelegenheid "zijn "zienswijze naar voren te brengen". In geval van plagiaat is voorzien in een voorafgaande fase waarin de examiner de student eerst nog de gelegenheid geeft te reageren op zijn bevindingen.

Derde lid: Het is de taak van de examencommissie om vast te stellen of er sprake is van fraude/ plagiaat en indien dit het geval is de sancties vast te stellen. De schriftelijke kennisgeving van het besluit van de examencommissie is noodzakelijk voor de inwerkingtreding ervan. Daarbij moet worden gewezen op de beroepsmogelijkheid en de beroepstermijn (4 weken).

Vierde lid: Duidelijk dat er in alle gevallen waarin fraude is vastgesteld in ieder geval de onder a genoemde sancties zullen worden opgelegd. Van de fraude wordt in OSIRIS aantekening gemaakt. Daarnaast kan de examencommissie besluiten dat er ook nog verdergaande sancties worden opgelegd. Deze zijn beschreven onder b. Daarbij wordt onder meer rekening gehouden met de fase van studie. Indien studenten die bij wijze van sanctie uitgesloten zijn van deelname aan tentamens of andere vormen van toetsing die behoren bij het betreffende onderwijsonderdeel, dan valt daaronder tevens de beoordeling van een vrijstelling op grond van een vergelijkbaar vak dat de student aan een andere universiteit is gaan volgen. Dit om te voorkomen dat studenten de sancties gemakkelijk omzeilen door tijdelijk aan een andere universiteit te gaan studeren en de behaalde onderdelen in te brengen in de opleiding aan de Universiteit Utrecht.

Bij de zwaarste sanctie volgt tevens het advies om de opleiding te verlaten. Het is thans niet mogelijk de inschrijving te beëindigen. Er is wel aangekondigd dat dit mogelijk wordt in de nieuwe Wet Hoger Onderwijs en Onderzoek. Zodra de wetgeving voorziet in verdergaande sancties bij herhaalde fraude, zullen deze in de onderwijs- en examenregeling worden opgenomen.

#### **Judicia (art. 6.2)**

Het verdient aanbeveling om de regels m.b.t. de judicia binnen de faculteit (universiteit) te harmoniseren. Daarom is dit onderwerp (dat veelal door de examencommissie van een opleiding wordt geregeld in de 'regels en richtlijnen') thans in de OER opgenomen. Er is gekozen om alleen het iudicium cum laude te beschrijven. Hiervan kan (net als m.b.t. de inhoudelijke voorwaarden) afgeweken worden.

*specifiek:*

Voorstel: schrappen van de voorwaarde: 'in de loop van de studie is maximaal 1 onderdeel overgedaan'

#### **Portfolio (art. 7.5)**

De richtlijn dat een voldoende beoordeling van het portfolio nodig is voor het behalen van het afsluitend examen, is vervallen. Het is derhalve niet voorgeschreven dat een voldoende portfolio geldt als exameneis.

#### **Overgangsregeling (art. 8.1)**

Deze overgangsregeling geldt voor de opleidingen die in 2002 op de bachelor-masterstructuur zijn overgegaan.

#### **Vangnetregeling (art. 8.2)**

In dit artikel is opgenomen dat als er vragen of kwesties zijn waarin de OER-regels niet duidelijk voorzien, de decaan daarin beslist (c.q. bepaalt wie daarin namens de decaan beslist). Daarbij wordt de examencommissie eerst gehoord voor advies.